

Rozprawiamy nad postępowaniem „Świątoszka” – rozprawka

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń zna:

- treść komedii Moliera,
- zasady tworzenia rozprawki,
- strukturę rozprawki.

b) Umiejętności

Uczeń:

- potrafi umiejętnie redagować i komponować własny tekst na podstawie zdobytych informacji,
- potrafi zgromadzić odpowiednie argumenty, posiłkując się tekstem Moliera,
- potrafi selekcjonować materiał,
- zdobywa umiejętność analizowania, porównywania, formułowania samodzielnych i logicznych wniosków i opinii,
- potrafi rzeczowo argumentować, wyrażać własne opinie i sądy.

2. Metoda i forma pracy

Heureza, elementy wykładu połączone ściśle z praktycznymi ćwiczeniami.

3. Środki dydaktyczne

Tekst „Świątoszka” Moliera

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

1. Nauczyciel prosi uczniów o podanie argumentów potwierdzających twierdzenie: „Czas poświęcony na realizację swoich zainteresowań nigdy nie jest stracony”.
2. Praca uczniów, odczytanie kilku przykładów.
3. Komentarz nauczyciela: rozprawka jest umiejętnością szukania dowodów, argumentów, ale także polemiką z twierdzeniami, poglądami i tezami.

b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel zaznajamia uczniów z formą rozprawki. Krótko charakteryzuje tą formę wypowiedzi:

W rozprawce przedstawicie swoje poglądy, swój proces sposobu myślenia, a także wykazujecie się sprawnością analizowania problemów, zbierania dowodów i argumentów, polemizowania z innymi poglądami.

Rozprawka daje możliwość popisania się znajomością literatury i problemów w niej zawartych.

Zasadniczym zadaniem piszącego rozprawkę jest rozstrzygnięcie kwestii, problemu zawartego w temacie.

2. Nauczyciel objaśnia strukturę rozprawki i zapisuje ją na tablicy:
 - TEZA (twierdzenie, opinia, zdanie),
 - ARGUMENTY (dowody, uzasadnienie),
 - POTWIERDZENIE TEZY (podsumowanie, wnioski).
3. Uczniowie formułują trzy argumenty potwierdzające tezę: „Świętoszek to niemoralny człowiek, oszust i łowca posagów”.
4. Odczytanie kilku przykładów.
5. Przygotowanie do pisania rozprawki. Komentarz nauczyciela w sprawie redagowania rozprawki:

Zanim przystąpisz do pisania, przeanalizuj dokładnie temat w celu jego dobrego zrozumienia. Następnie zastanów się nad planem rozprawki, zbierz argumenty, cytaty i dowody oraz, zastanów się nad swoim stanowiskiem.

Po pierwsze - sformułuj tezę (hipotezę).

Po drugie - zgromadź dowody - wynotuj przykłady literackie, fakty, teksty kultury, koncepcje filozoficzne, które Twoim zdaniem, pomogą Ci w argumentacji. Selekcjonuj materiał.

Po trzecie - wypisuj cytaty.

Po czwarte – wnioski: sformułuj jeden podstawowy wniosek.

6. Komentarz nauczyciela odnośnie kompozycji rozprawki:

Nauczyciel przypomina, że rozprawka musi mieć: spójną, przejrzystą, przemyślaną kompozycję oraz trójdzielną budowę.

Wstęp jest wprowadzeniem do tematu, nawiązaniem do problemu zawartego w temacie, wstępną prezentacją poglądów autora. Unikamy wstępów biograficzno-historycznych, raczej piszemy coś „swojego”, korzystamy z cytatu.

Rozwinięcie jest częścią zasadniczą rozprawki, gdzie w logiczny sposób prezentujemy poglądy, swoje stanowisko, przytaczamy argumenty za lub przeciw.

Zakończenie – podsumowanie, to ostateczna prezentacja stanowiska autora, miejsce na wnioski i refleksje. Można tutaj wprowadzić elementy odwołujące się do własnych obserwacji.

c) Faza podsumowująca

1. Uczniowie piszą rozprawkę na temat: „Postępowanie Tartuffa to niemoralność, spryt czy sposób na wygodne życie?”.

5. Bibliografia

1. Jadaczka H., *Kultura języka polskiego*, PWN, Warszawa 2005.
2. Molier, *Świątoszek*, GREG, Warszawa 2004.
3. Źródło internetowe: http://pl.wikipedia.org/wiki/Rozprawka#Plan_rozprawki

6. Załączniki

brak

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Na lekcji uczeń selekcjonuje materiał literacki analizuje, argumentuje, porównuje, formułuje samodzielne oraz logiczne wnioski w oparciu o treść komedii. Uczeń szuka dowodów, argumentów ale także prowadzi polemikę z twierdzeniami, poglądami, tezami. Formułuje tezę (hipotezę), zbiera dowody, wynotowuje przykłady literackie, fakty, teksty kultury, koncepcje filozoficzne, które pomogą w argumentacji. Formułuje jeden podstawowy wniosek rozprawki.